

Integrationsministeriet

1100 København K
Mandag - fredag kl. 10-14

Tlf.: 33 15 30 70
Mail og hjemmeside:
post@retssikkerheds-fonden.dk
www.retssikkerheds-fonden.dk

Dato: 15.04.2009
Navn: IS
Side 1 af 6

Høringssvar vedr. betænkning nr. 1505 om administrativ udvisning af udlændinge, der må anses for en fare for statens sikkerhed

Retssikkerhedsfonden har følgende bemærkninger til betænkning nr. 1505, idet det indledningsvis skal fremhæves, at der er tale om en meget grundig og velafbalanceret fremstilling af en række særdeles vanskelige problemer af retspolitisk karakter.

Statens sikkerhed, PET's behov for fortrolighed med hensyn til tilvejebringelse af informationer og respekt for grundlæggende retssikkerhedsmæssige principper, menneskerettigheder, grundloven og Danmarks internationale forpligtelser er alle hver for sig særdeles tungtvejende hensyn, som indgår i de overvejelser og den argumentation, som fremgår af betænkningen. En egentlig afvejning af disse meget forskelligartede hensyn er dybest set næppe mulig, da der i vidt omfang er tale om inkommensurable størrelser imellem hvilke, der i forskellige sammenhænge må træffes et valg uden at lade andre modstående hensyn ude af betragtning. Betænkningen giver svar, som afspejler nuancerede vurderinger. Der er tale om en meget læseværdig fremstilling, som giver regeringen og Folketinget et tilfredsstillende beslutningsgrundlag for de ændringer af udlændingeloven, som der lægges op til.

1) Valget af model

Et af hovedspørgsmålene drejer sig om hvilken model, man skal vælge med hensyn til prøvelse af beslutninger om udvisning af udlændinge, der må anses som en fare for statens sikkerhed. I en sådan afgørelse indgår fire forskellige elementer: Farevurdering, udvisning og udsendelse samt frihedsberøvelse m.v. under sagens behandling. Disse spørgsmål kan enten afgøres af flere forskellige myndigheder eller af en enkelt. Den eller de myndigheder, som tillægges den givne kompetence, kan enten være et

Fondens bestyrelse:
Prof.dr.jur. (formand), Ole Espersen ●
Prof.lic.jur., Vagn Greve ●
Advokat (H), Christian Harlang ●
Fhv. landsdommer Holger Kallehauge ●
Cand.mag., lic.jur., Preben Wilhjelmsen ●

Medlemmer af Forum for retssikkerhed:
Prof.lic.jur., Lennart Lyng Andersen ●
Tidl. direktør for Folketinget,
Ole Stig Andersen ●
Advokat (H), Jørgen Ballhausen ●
Prof.dr.jur., Flemming Balvig ●
Landsdommer,
Hans Henrik Brydenscholt ●
Lektor ph.d., Thomas Elholm ●
Advokat (H), Bjørn Elmquist ●
Fængselsinspektør,
Hans Jørgen Engbo ●
Prof.dr.jur. (formand), Ole Espersen ●
Seniorrådgiver, Jørgen Estrup ●
Prof.lic.jur., Vagn Greve ●
Prof.dr.jur., Jens Vedsted Hansen ●
Advokat (H), Christian Harlang ●
Prof.dr.phil., Hans Hertel ●
Biskop, Kjeld Holm ●
Prof.dr.med., Niels Høiby ●
Advokat (H), Thorkild Høyer ●
Dr.med., Torben Ishøy ●
Prof., Claus Haagen Jensen ●
Fhv. landsdommer,
Holger Kallehauge ●
Fhv. højsteretsdommer Hans Kardel ●
Prof., Ole Krarup ●
Fhv. byretspræsident, Claus Larsen ●
Advokat (H), Helle Lokdam ●
Prof.dr.phil., Anker Brink Lund ●
Prof., Brian Patrick McGuire ●
Prof.dr.jur., Peter Pagh ●
Cand.jur., Ulrich Horst Petersen ●
Fhv. højsteretspræsident,
Niels Pontoppidan ●
Seniorkonsulent cand.jur.,
Lars Adam Rehof ●
Speciallæge, Bente Rich ●
Juridisk rådgiver cand.jur.,
Therese Rytter ●
Lektor ph.d., Jens Elo Rytter ●
Statsautoriseret revisor,
Lars Skovgaard-Sørensen ●
Journalist, cand.jur., Poul Smidt ●
Prof.dr.jur., Eva Smith ●
Advokat, Sune Skadegaard Thorsen ●
Advokat, Tyge Trier ●
Prof., Per Ole Tråskmann ●
Advokat, Fritz Videbech ●
Cand.mag., lic.jur., Preben Wilhjelmsen ●
Specialkonsulent,
Mandana Zarrehparvar ●

Fondens formål:

Retssikkerhedsfonden er almennyttig. Dens formål er at fremme viden om samt forståelse og respekt for retsstatsprincippernes betydning for den demokratiske stat. Dette skal ske blandt andet ved at støtte og inspirere til forskning og formidling, afholdelse af seminarer m.v.

Der er i fondens regi etableret et "Forum for retssikkerhed", hvori der udveksles erfaringer vedrørende udviklinger inden for aktuelle retssikkerhedsområder.

Der søges tilrettelagt en indsats på forskellige områder blandt andet ved udarbejdelse af beskrivelser af udviklingen og diskussioner om dens mulige implikationer for væsentlige retssikkerhedsspørgsmål. Såvel Forum for retssikkerhed som Retssikkerhedsfonden kan tage aktuelle emner op med politikere og myndigheder.

administrativt organ, et nævn, jfr. model 2 og 3, eller en domstol, jfr. model 1 (domstolskontrol) og model 4.

Model 1 er udtryk for en bevarelse af den nuværende ordning suppleret med domstolskontrol, hvilket i sig selv er et klart fremskridt, set fra en retssikkerhedsmæssig vurdering.

Uanset hvor judicielt man gør et nævn, vil dette ikke kunne stå mål med den forhåndstillid, som domstolene nyder såvel i befolkningen som politisk. Domstolene har også andre klare komparative fordele frem for et nævn, herunder ved at kunne afholde både lukkede og åbne retsmøder, sontring mellem bevismateriale som offentligheden får respektive ikke får kendskab til, og beskikkelse af såvel en forsvarer som en særlig godkendt advokat med adgang til det bevismateriale, den almindelige forsvarer ikke får adgang til.

Retssikkerhedsfonden kan ikke anbefale brug af model 2 eller 3. Efter en samlet afvejning anbefaler Retssikkerhedsfonden model 4, med følgende supplerende bemærkninger og kommentarer:

2) Forum og advokatmedvirken

Som udgangspunkt finder Retssikkerhedsfonden ethvert indgreb i domstolens almindelige prøvelsesret med fri bevisbedømmelse betænkelig. Det samme gælder om udpegning og brug af særligt betroede advokater og på forhånd udvalgte domstole. Retssikkerhedsfonden må derfor af principielle grunde anbefale, at man ikke fraviger retsplejelovens almindelige regler men lader retspræsidenterne henvise sagerne til vedkommende sektion eller afdeling og overlade det til retten efter begæring at give forsvarerne tavshedspålæg i fornødent omfang i overensstemmelse med nugældende praksis. De pågældende sager bør behandles efter almindelige værnetingsregler og ikke ”i en bestemt fast retskreds” (betænkningen s. 231).

Retssikkerhedsfonden går ud fra, at såfremt anvendelsen af særligt betroede advokater anses for nødvendige, vil disse blive udvalgt af vedkommende retspræsident i de pågældende retter, og at hvervet som særlig betroet advokat ikke hemmeligholdes. Af hensyn til bevarelse af tilliden til domstolene bør der herske offentlighed om så mange anliggender som muligt også på dette område.

For ikke at give behandlingen af disse sager karakter af henvisning til en særdomstol er det vigtigt, at de dommere, der skal behandle sagerne, udpeges af vedkommende retspræsident fra sag til sag. Regering eller Folketing bør ikke blande sig i disse anliggender.

1100 København K
Mandag - fredag kl. 10-14

Tlf.: 33 15 30 70
Mail og hjemmeside:
post@retssikkerheds-fonden.dk
www.retssikkerheds-fonden.dk

Dato: 15.04.2009
Navn: IS
Side 2 af 6

Fondens bestyrelse:

Prof.dr.jur. (formand), Ole Espersen ●
Prof.lic.jur., Vagn Greve ●
Advokat (H), Christian Harlang ●
Fhv. landsdommer Holger Kallehauge ●
Cand.mag., lic.jur., Preben Wilhelm ●

Medlemmer af Forum for retssikkerhed:

Prof.lic.jur., Lennart Lyng Andersen ●
Tidl. direktør for Folketinget,
Ole Stig Andersen ●
Advokat (H), Jørgen Ballhausen ●
Prof.dr.jur., Flemming Balvig ●
Landsdommer,
Hans Henrik Brydensholt ●
Lektor ph.d., Thomas Elholm ●
Advokat (H), Bjørn Elmquist ●
Fængselsinspektør,
Hans Jørgen Engbo ●
Prof.dr.jur. (formand), Ole Espersen ●
Seniorrådgiver, Jørgen Estrup ●
Prof.lic.jur., Vagn Greve ●
Prof.dr.jur., Jens Vedsted Hansen ●
Advokat (H), Christian Harlang ●
Prof.dr.phil., Hans Hertel ●
Biskop, Kjeld Holm ●
Prof.dr.med., Niels Høiby ●
Advokat (H), Thorkild Høyer ●
Dr.med., Torben Ishøy ●
Prof., Claus Haagen Jensen ●
Fhv. landsdommer,
Holger Kallehauge ●
Fhv. højsteretsdommer Hans Kardel ●
Prof., Ole Krarup ●
Fhv. byretspræsident, Claus Larsen ●
Advokat (H), Helle Lokdam ●
Prof.dr.phil., Anker Brink Lund ●
Prof., Brian Patrick McGuire ●
Prof.dr.jur., Peter Pagh ●
Cand.jur., Ulrich Horst Petersen ●
Fhv. højsteretspræsident,
Niels Pontoppidan ●
Seniorkonsulent cand.jur.,
Lars Adam Rehof ●
Speciallæge, Bente Rich ●
Juridisk rådgiver cand.jur.,
Therese Rytter ●
Lektor ph.d., Jens Elo Rytter ●
Statsautoriseret revisor,
Lars Skovgaard-Sørensen ●
Journalist, cand.jur., Poul Smidt ●
Prof.dr.jur., Eva Smith ●
Advokat, Sune Skadegaard Thorsen ●
Advokat, Tyge Trier ●
Prof., Per Ole Träskmann ●
Advokat, Fritz Videbech ●
Cand.mag., lic.jur., Preben Wilhelm ●
Specialkonsulent,
Mandana Zarrehparvar ●

Fondens formål:

Retssikkerhedsfonden er almennyttig. Dens formål er at fremme viden om samt forståelse og respekt for retsstatsprincippernes betydning for den demokratiske stat. Dette skal ske blandt andet ved at støtte og inspirere til forskning og formidling, afholdelse af seminarer m.v.

Der er i fondens regi etableret et "Forum for retssikkerhed", hvori der udveksles erfaringer vedrørende udviklinger inden for aktuelle retssikkerhedsområder.

Der søges tilrettelagt en indsats på forskellige områder blandt andet ved udarbejdelse af beskrivelser af udviklingen og diskussioner om dens mulige implikationer for væsentlige retssikkerhedsspørgsmål. Såvel Forum for retssikkerhed som Retssikkerhedsfonden kan tage aktuelle emner op med politikere og myndigheder.

Retssikkerhedsfonden kan derfor ikke anbefale nogen af de to nævnsmodeller, men vil foretrække domstolsløsningen, jf. enten model 1 eller 4. Med nævnsmodellerne bliver der ingen eller kun begrænset domstolsprøvelse.

Model 1 er imidlertid, som nævnt, en løsning, hvor man forbedrer det nuværende system uden at tage skridtet fuldt ud, hvorved man mister den klarhed og enkelhed som model 4 repræsenterer.

I model 4 bliver det en og samme myndighed – byretten med appel til landsretten – som afgør alle spørgsmål om farevurdering, udvisning, udsendelse og frihedsberøvelse under sagen. Det er også den model, som ifølge betænkningen involverer de færreste personer og myndigheder – én bestemt afdeling i by- og landsret – og som tillige må forventes at føre til den hurtigste sagsbehandling. Fordelene ved model 4 forekommer ikke ubetydelige, også med hensyn til mulighed for fremlæggelse af PET's fortrolige materiale og udlændingens adgang til kontradiktion.

I denne henseende fremhæves, at det af betænkningen fremgår, at arbejdsgruppen har haft til opgave at overveje, om der er behov for nye initiativer for at sikre, at udvisning af udlændinge, der må anses for en fare for statens sikkerhed, kan gennemføres på en effektiv måde, og at indsatsen på dette område tilrettelægges fuldt retssikkerhedsmæssigt forsvarligt og under iagttagelse af Danmarks internationale forpligtelser.

3) Aktindsigt - kontradiktion

Arbejdsgruppen anbefaler, at domstolene skal have fuld indsigt i hele sagens materiale, herunder PET's fortrolige materiale, og at der ved domstolsprøvelsen skal arbejdes med såvel åbne som lukkede møder, afhængigt af, hvilket materiale, der fremlægges.

Den udviste og dennes advokat skal ikke have adgang til det materiale, der fremlægges under lukkede møder. I stedet foreslås det at der etableres en ordning med særligt godkendte advokater. I de sager, hvor en del af sagens materiale består af lukket materiale, får den særligt godkendte advokat adgang til de fortrolige og lukkede oplysninger, der ligger til grund for afgørelsen om udvisning. Herefter må advokaten ikke tale med den udviste. Den udviste har således ikke adgang til at forholde sig til det lukkede materiale.

Det fremgår imidlertid af en dom af 19. februar 2009 fra Den Europæiske Menneske- rettighedsdomstol (sagen A m.fl. mod Storbritannien), at det følger af Menneskerettighedskonventionen (EMK) artikel 5 stk. 4, at den

1100 København K
Mandag - fredag kl. 10-14

Tlf.: 33 15 30 70
Mail og hjemmeside:
post@retssikkerheds-fonden.dk
www.retssikkerheds-fonden.dk

Dato: 15.04.2009
Navn: IS
Side 3 af 6

Fondens bestyrelse:

Prof.dr.jur. (formand), Ole Espersen ●
Prof.lic.jur., Vagn Greve ●
Advokat (H), Christian Harlang ●
Fhv. landsdommer Holger Kallehauge ●
Cand.mag., lic.jur., Preben Wilhjelmsen ●

Medlemmer af Forum for retssikkerhed:

Prof.lic.jur., Lennart Lyngge Andersen ●
Tidl. direktør for Folketinget,
Ole Stig Andersen ●
Advokat (H), Jørgen Ballhausen ●
Prof. dr.jur., Flemming Balvig ●
Landsdommer,
Hans Henrik Brydesholt ●
Lektor ph.d., Thomas Elholm ●
Advokat (H), Bjørn Elmquist ●
Fængselsinspektør,
Hans Jørgen Engbo ●
Prof.dr.jur. (formand), Ole Espersen ●
Seniorrådgiver, Jørgen Estrup ●
Prof.lic.jur., Vagn Greve ●
Prof.dr.jur., Jens Vedsted Hansen ●
Advokat (H), Christian Harlang ●
Prof.dr.phil., Hans Hertel ●
Biskop, Kjeld Holm ●
Prof.dr.med., Niels Høiby ●
Advokat (H), Thorkild Høyer ●
Dr.med., Torben Ishøj ●
Prof., Claus Haagen Jensen ●
Fhv. landsdommer,
Holger Kallehauge ●
Fhv. højesteretsdommer Hans Kardel ●
Prof., Ole Krarup ●
Fhv. byretspræsident, Claus Larsen ●
Advokat (H), Helle Lokdam ●
Prof.dr.phil., Anker Brink Lund ●
Prof., Brian Patrick McGuire ●
Prof.dr.jur., Peter Pagh ●
Cand.jur., Ulrich Horst Petersen ●
Fhv. højesteretspræsident,
Niels Pontoppidan ●
Seniorkonsulent cand.jur.,
Lars Adam Rehof ●
Speciallæge, Bente Rich ●
Juridisk rådgiver cand.jur.,
Therese Rytter ●
Lektor ph.d., Jens Elo Rytter ●
Statsautoriseret revisor,
Lars Skovgaard-Sørensen ●
Journalist, cand.jur., Poul Smidt ●
Prof.dr.jur., Eva Smith ●
Advokat, Sune Skadegaard Thorsen ●
Advokat, Tyge Trier ●
Prof., Per Ole Träskmann ●
Advokat, Fritz Videbech ●
Cand.mag., lic.jur., Preben Wilhjelmsen ●
Specialkonsulent,
Mandana Zarrehparvar ●

Fondens formål:

Retssikkerhedsfonden er almennyttig. Dens formål er at fremme viden om samt forståelse og respekt for retsstatsprincippernes betydning for den demokratiske stat. Dette skal ske blandt andet ved at støtte og inspirere til forskning og formidling, afholdelse af seminarer m.v.

Der er i fondens regi etableret et "Forum for retssikkerhed", hvori der udveksles erfaringer vedrørende udviklinger inden for aktuelle retssikkerhedsområder.

Der søges tilrettelagt en indsats på forskellige områder blandt andet ved udarbejdelse af beskrivelser af udviklingen og diskussioner om dens mulige implikationer for væsentlige retssikkerhedsspørgsmål. Såvel Forum for retssikkerhed som Retssikkerhedsfonden kan tage aktuelle emner op med politikere og myndigheder.

udviste i visse sager har krav på at blive gjort bekendt med det materiale, der ligger til grund for beslutningen om udvisning. Det drejer sig om sager, hvor den udviste i mangel af aktindsigt ikke ville have mulighed for effektivt at anfægte beskyldningerne mod ham jfr. s. 5 ff i Justitsministeriets notat af 23. marts 2009 om dommen. Da de modeller som arbejdsgruppen har fremlagt, ikke giver mulighed for aktindsigt i tilstrækkeligt omfang, går Retssikkerhedsfonden ud fra, at der ved udarbejdelsen af lovforslaget foretages sådanne ændringer i arbejdsgruppens oplæg, at det sikres, at den ordning, der gennemføres er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder navnlig EMRK artikel 5 stk. 4, således som denne bestemmelse må forstås i lyset af dommen af 19. februar 2009.

Særligt godkendte advokater antaget af justitsministeren kendes allerede, jfr. rpl. § 784 stk. 2. En noget lignende ordning i de her omhandlede sager er formentlig vanskelig at undgå. Listen bør ikke være hemmelig. En forsvarer, der ikke ønsker at påtage sig hvervet kan jo frit afstå fra at påtage sig denne opgave. Beskikkelse bør i den enkelte sag foretages af vedkommende retspræsident.

4) Fodlænker:

Det fremgår af ministeriets mail af 17. ds., at lovforslaget bl.a. skal gennemføre ”muligheden for at anvende elektronisk monitorering (fodlænke) som supplerende indgreb med adgang til domstolsprøvelse for grove brud på opholdspåbud, som beskrevet i kapitel 9, afsnit 9.3.2. som forslag b, side 252.”

I mailen anføres, at lovforslaget skal gennemføre ”anbefalinger fra arbejdsgruppen”. Dette er imidlertid ikke korrekt for så vidt angår anvendelsen af fodlænker. Retssikkerhedsfonden henviser herved til kapitel 11.6 i arbejdsgruppens betænkning (side 292 ff.) Kapitel 11.6 indeholder arbejdsgruppens konklusioner. Side 294 anføres ”Arbejdsgruppen har peget på 3 forskellige muligheder for at anvende fodlænker i sager om udlændinge, der er udvist som følge af, at de må anses som en fare for statens sikkerhed.

Som anført i kapital 9.3.2 er der for de tre mulige tiltags vedkommende anledning til at gøre sig nærmere overvejelser om blandt andet tiltagens forhold til Danmarks internationale forpligtelser. Herudover er der en række praktiske, økonomiske og tekniske spørgsmål relateret til anvendelsen af fodlænker, der bør undersøges nærmere, før der tages nærmere stilling til potentialet i de skitserede ordninger.

1100 København K
Mandag - fredag kl. 10-14

Tlf.: 33 15 30 70
Mail og hjemmeside:
post@retssikkerheds-fonden.dk
www.retssikkerheds-fonden.dk

Dato: 15.04.2009
Navn: IS
Side 4 af 6

Fondens bestyrelse:

Prof.dr.jur. (formand), Ole Espersen ●
Prof.lic.jur., Vagn Greve ●
Advokat (H), Christian Harlang ●
Fhv. landsdommer Holger Kallehauge ●
Cand.mag., lic.jur., Preben Wilhelm ●

Medlemmer af Forum for retssikkerhed:

Prof.lic.jur., Lennart Lyngge Andersen ●
Tidl. direktør for Folketinget,
Ole Stig Andersen ●
Advokat (H), Jørgen Ballhausen ●
Prof.dr.jur., Flemming Balvig ●
Landsdommer,
Hans Henrik Brydensholt ●
Lektor ph.d., Thomas Elholm ●
Advokat (H), Bjørn Elmquist ●
Fængselsinspektør,
Hans Jørgen Engbo ●
Prof.dr.jur. (formand), Ole Espersen ●
Seniorrådgiver, Jørgen Estrup ●
Prof.lic.jur., Vagn Greve ●
Prof.dr.jur., Jens Vedsted Hansen ●
Advokat (H), Christian Harlang ●
Prof.dr.phil., Hans Hertel ●
Biskop, Kjeld Holm ●
Prof.dr.med., Niels Høiby ●
Advokat (H), Thorkild Høyer ●
Dr.med., Torben Ishøy ●
Prof., Claus Haagen Jensen ●
Fhv. landsdommer,
Holger Kallehauge ●
Fhv. højsteretsdommer Hans Kardel ●
Prof., Ole Krarup ●
Fhv. byretspræsident, Claus Larsen ●
Advokat (H), Helle Lokdam ●
Prof.dr.phil., Anker Brink Lund ●
Prof., Brian Patrick McGuire ●
Prof.dr.jur., Peter Pagh ●
Cand.jur., Ulrich Horst Petersen ●
Fhv. højsteretspræsident,
Niels Pontoppidan ●
Seniorkonsulent cand.jur.,
Lars Adam Rehof ●
Speciallæge, Bente Rich ●
Juridisk rådgiver cand.jur.,
Therese Rytter ●
Lektor ph.d., Jens Elo Rytter ●
Statsautoriseret revisor,
Lars Skovgaard-Sørensen ●
Journalist, cand.jur., Poul Smidt ●
Prof.dr.jur., Eva Smith ●
Advokat, Sune Skadegaard Thorsen ●
Advokat, Tyge Trier ●
Prof., Per Ole Träskmann ●
Advokat, Fritz Videbech ●
Cand.mag., lic.jur., Preben Wilhelm ●
Specialkonsulent,
Mandana Zarrehparvar ●

Fondens formål:

Retssikkerhedsfonden er almennyttig. Dens formål er at fremme viden om samt forståelse og respekt for retsstatsprincippernes betydning for den demokratiske stat. Dette skal ske blandt andet ved at støtte og inspirere til forskning og formidling, afholdelse af seminarer m.v.

Der er i fondens regi etableret et "Forum for retssikkerhed", hvori der udveksles erfaringer vedrørende udviklinger inden for aktuelle retssikkerhedsområder.

Der søges tilrettelagt en indsats på forskellige områder blandt andet ved udarbejdelse af beskrivelser af udviklingen og diskussioner om dens mulige implikationer for væsentlige retssikkerhedsspørgsmål. Såvel Forum for retssikkerhed som Retssikkerhedsfonden kan tage aktuelle emner op med politikere og myndigheder.

En nærmere udredning af de praktiske, økonomiske og tekniske forhold i relation til anvendelsen af fodlænker i sager om udlændinge, der må anses for en fare for statens sikkerhed, vil efter arbejdsgruppens opfattelse kræve et nærmere analysearbejde, der mest hensigtsmæssigt kan iværksættes efter en politisk drøftelse af og stillingtagen til, om en eller flere af de tre anvendelsesmuligheder skal undersøges nærmere”.

Det fremgår ikke af høringsmailen, hvorfor ministeriet ikke vil følge arbejdsgruppens anbefalinger, som efter Retssikkerhedsfondens mening er særdeles velbegrundede. Fonden vil derfor stærkt anbefale, at ministeriet undlader at medtage regler om anvendelsen af fodlænker i lovforslaget.

5) Diplomatiske forsikringer (Kap. 10 s. 256 – 269)

Arbejdsgruppen konkluderer med god grund meget forsigtigt (s. 266 f.n.), ”at det ikke kan afvises, at der er mulighed for at anvende diplomatiske forsikringer uden at krænke folkeretten, men at mulighederne er begrænsede”.

Man fristes til at karakterisere denne konklusion som en udpræget eufemisme. Erfaringerne med brug af diplomatiske forsikringer viser da også, at der er ”et snævert råderum” for deres anvendelse, jfr. s. 267. f.o.

Der opstilles fem forudsætninger og krav, som mindst skal være opfyldt, hvor navnlig de to sidstnævnte om henholdsvis overvågning af modtagerlandets overholdelse af den afgivne diplomatiske forsikring og iværksættelse af passende foranstaltninger, hvis aftalen ikke bliver overholdt, er nærmest uovervindelige forhindringer.

Når store internationale NGO'er som Røde Kors og internationale menneskerettigheds- organisationer afviser at påtage sig monitorering af diplomatiske forsikringer (jfr. s. 265 og s. 269), og når Danmarks muligheder for at reagere med passende foranstaltninger i tilfælde af ikke-overholdelse vurderes som begrænsede (jfr. s. 266 f.o.), må man anse brug af diplomatiske forsikringer, som et yderst tvivlsomt instrument set fra dansk side. Det er ikke uden grund, at kyndige internationale eksperter (jfr. s. 267 – 268 f.o.) anser diplomatiske forsikringer for ineffektive og egnede til at tjene til omgåelse af tortur- og refolementsforbuddene.

Med den ledende rolle Danmark hidtil har haft med hensyn til international bekæmpelse af tortur bør der på dette område arbejdes med en ”betydelig sikkerhedsmargin” (jfr. s. 268).

1100 København K
Mandag - fredag kl. 10-14

Tlf.: 33 15 30 70
Mail og hjemmeside:
post@retssikkerheds-fonden.dk
www.retssikkerheds-fonden.dk

Dato: 15.04.2009
Navn: IS
Side 5 af 6

Fondens bestyrelse:

Prof.dr.jur. (formand), Ole Espersen ●
Prof.lic.jur., Vagn Greve ●
Advokat (H), Christian Harlang ●
Fhv. landsdommer Holger Kallehauge ●
Cand.mag., lic.jur., Preben Wilhelm ●

Medlemmer af Forum for retssikkerhed:

Prof.lic.jur., Lennart Lyngge Andersen ●
Tidl. direktør for Folketinget,
Ole Stig Andersen ●
Advokat (H), Jørgen Ballhausen ●
Prof. dr.jur., Flemming Balvig ●
Landsdommer,
Hans Henrik Brydensholt ●
Lektor ph.d., Thomas Elholm ●
Advokat (H), Bjørn Elmquist ●
Fængselsinspektør,
Hans Jørgen Engbo ●
Prof.dr.jur. (formand), Ole Espersen ●
Seniorrådgiver, Jørgen Estrup ●
Prof.lic.jur., Vagn Greve ●
Prof.dr.jur., Jens Vedsted Hansen ●
Advokat (H), Christian Harlang ●
Prof.dr.phil., Hans Hertel ●
Biskop, Kjeld Holm ●
Prof.dr.med., Niels Høiby ●
Advokat (H), Thorkild Høyer ●
Dr.med., Torben Ishøj ●
Prof., Claus Haagen Jensen ●
Fhv. landsdommer,
Holger Kallehauge ●
Fhv. højesteretsdommer Hans Kardel ●
Prof., Ole Krarup ●
Fhv. byretspræsident, Claus Larsen ●
Advokat (H), Helle Lokdam ●
Prof.dr.phil., Anker Brink Lund ●
Prof., Brian Patrick McGuire ●
Prof.dr.jur., Peter Pagh ●
Cand.jur., Ulrich Horst Petersen ●
Fhv. højesteretspræsident,
Niels Pontoppidan ●
Seniorkonsulent cand.jur.,
Lars Adam Rehof ●
Speciallæge, Bente Rich ●
Juridisk rådgiver cand.jur.,
Therese Rytter ●
Lektor ph.d., Jens Elo Rytter ●
Statsautoriseret revisor,
Lars Skovgaard-Sørensen ●
Journalist, cand.jur., Poul Smidt ●
Prof.dr.jur., Eva Smith ●
Advokat, Sune Skadegaard Thorsen ●
Advokat, Tyge Trier ●
Prof., Per Ole Träskmann ●
Advokat, Fritz Videbech ●
Cand.mag., lic.jur., Preben Wilhelm ●
Specialkonsulent,
Mandana Zarrehparvar ●

Fondens formål:

Retssikkerhedsfonden er almennyttig. Dens formål er at fremme viden om samt forståelse og respekt for retsstatsprincippernes betydning for den demokratiske stat. Dette skal ske blandt andet ved at støtte og inspirere til forskning og formidling, afholdelse af seminarer m.v.

Der er i fondens regi etableret et "Forum for retssikkerhed", hvori der udveksles erfaringer vedrørende udviklinger inden for aktuelle retssikkerhedsområder.

Der søges tilrettelagt en indsats på forskellige områder blandt andet ved udarbejdelse af beskrivelser af udviklingen og diskussioner om dens mulige implikationer for væsentlige retssikkerhedsspørgsmål. Såvel Forum for retssikkerhed som Retssikkerhedsfonden kan tage aktuelle emner op med politikere og myndigheder.

Retssikkerhedsfonden må af disse grunde advare indtrængende imod, at regeringen overvejer at gøre brug af diplomatiske forsikringer. Metoden kan måske umiddelbart lyde tillokkende som middel til at begrænse det potentielle antal personer, som ellers må forblive her i landet på tålt ophold, men de vanskeligheder man næppe kan undgå at møde i og efter hver enkelt sag vil komme til at stå i et åbenbart misforhold til den forventede fordel.

Diplomatiske forsikringer, som ikke bliver overholdt, resulterer både i menneskelige lidelser, som ikke lader sig genoprette, og i tab af politisk troværdighed nationalt og internationalt. Ingen af delene bør der eksperimenteres med fra dansk side.

Med venlig hilsen

Ole Espersen

1100 København K
Mandag - fredag kl. 10-14

Tlf.: 33 15 30 70
Mail og hjemmeside:
post@retssikkerheds-fonden.dk
www.retssikkerheds-fonden.dk

Dato: 15.04.2009
Navn: IS
Side 6 af 6

Fondens bestyrelse:

Prof.dr.jur. (formand), Ole Espersen ●
Prof.lic.jur., Vagn Greve ●
Advokat (H), Christian Harlang ●
Fhv. landsdommer Holger Kallehauge ●
Cand.mag., lic.jur., Preben Wilhelm ●

Medlemmer af Forum for retssikkerhed:

Prof.lic.jur., Lennart Lyng Andersen ●
Tidl. direktør for Folketinget,
Ole Stig Andersen ●
Advokat (H), Jørgen Ballhausen ●
Prof. dr.jur., Flemming Balvig ●
Landsdommer,
Hans Henrik Brydesholt ●
Lektor ph.d., Thomas Elholm ●
Advokat (H), Bjørn Elmquist ●
Fængselsinspektør,
Hans Jørgen Engbo ●
Prof.dr.jur. (formand), Ole Espersen ●
Seniorrådgiver, Jørgen Estrup ●
Prof.lic.jur., Vagn Greve ●
Prof.dr.jur., Jens Vedsted Hansen ●
Advokat (H), Christian Harlang ●
Prof.dr.phil., Hans Hertel ●
Biskop, Kjeld Holm ●
Prof.dr.med., Niels Høiby ●
Advokat (H), Thorkild Høyer ●
Dr.med., Torben Ishøj ●
Prof., Claus Haagen Jensen ●
Fhv. landsdommer,
Holger Kallehauge ●
Fhv. højesteretsdommer Hans Kardel ●
Prof., Ole Krarup ●
Fhv. byretspræsident, Claus Larsen ●
Advokat (H), Helle Lokdam ●
Prof.dr.phil., Anker Brink Lund ●
Prof., Brian Patrick McGuire ●
Prof.dr.jur., Peter Pagh ●
Cand.jur., Ulrich Horst Petersen ●
Fhv. højesteretspræsident,
Niels Pontoppidan ●
Seniorkonsulent cand.jur.,
Lars Adam Rehof ●
Speciallæge, Bente Rich ●
Juridisk rådgiver cand.jur.,
Therese Rytter ●
Lektor ph.d., Jens Elo Rytter ●
Statsautoriseret revisor,
Lars Skovgaard-Sørensen ●
Journalist, cand.jur., Poul Smidt ●
Prof.dr.jur., Eva Smith ●
Advokat, Sune Skadegaard Thorsen ●
Advokat, Tyge Trier ●
Prof., Per Ole Träskmann ●
Advokat, Fritz Videbech ●
Cand.mag., lic.jur., Preben Wilhelm ●
Specialkonsulent,
Mandana Zarrehparvar ●

Fondens formål:

Retssikkerhedsfonden er almennyttig. Dens formål er at fremme viden om samt forståelse og respekt for retsstatsprincippernes betydning for den demokratiske stat. Dette skal ske blandt andet ved at støtte og inspirere til forskning og formidling, afholdelse af seminarer m.v.

Der er i fondens regi etableret et "Forum for retssikkerhed", hvori der udveksles erfaringer vedrørende udviklinger inden for aktuelle retssikkerhedsområder.

Der søges tilrettelagt en indsats på forskellige områder blandt andet ved udarbejdelse af beskrivelser af udviklingen og diskussioner om dens mulige implikationer for væsentlige retssikkerhedsspørgsmål. Såvel Forum for retssikkerhed som Retssikkerhedsfonden kan tage aktuelle emner op med politikere og myndigheder.